

Oppgaver til seminar 3, ECON1220

Oppgave 1

En kommune driver alle lokale sykehjem selv, men vurderer å sette driften ut på anbud.

Driften av det enkelte sykehjem vil i så fall overlates til den bedriften som gir det laveste anbudet (dvs. tilbyr den laveste prisen for å oppfylle kravene kommunen har spesifisert i anbudsdokumentene). Bedriften vil da i utgangspunktet selv dekke alle kostnader ved driften av sykehjemmet, mens kommunen utbetaler det avtalte anbudsbeløpet til bedriften. Avtalen gjelder for et bestemt antall år. Etter dette utlyses ny anbudskonkurranse.

Alternativet er fortsatt kommunal drift av sykehjemmene.

I begge alternativer er det kommunen som bestemmer hvem som skal få plass, og dette vil bli gjort ut fra samme kriterier og til samme kostnad for pasientene, uansett hvem som driver. Kommunens mål med sykehjemsvirksomheten er å gi best mulig omsorg til pleietrengende til en lavest mulig kostnad.

- a) Er det rimelig å tro at følgende vil være ulikt ved kommunal og privat drift? (Evt. hvordan, hvorfor, under hvilke betingelser?)
 - i) Sykehjemsledelsens mål for driften
 - ii) De ansattes motivasjon
 - iii) Ledelsens insentiver til å melde fra til kommunen om uhell, feil og mangler
- b) Forestill deg at driften av et av sykehjemmene overlates til en bedrift der ledelsen kun er opptatt av å maksimere bedriftens profitt, og ikke genuint er opptatt av beboernes velferd. Vil dette nødvendigvis gi dårlig omsorgskvalitet for beboerne? Hvorfor/hvorfor ikke?

Oppgave 2

- a) Pek på minst tre argumenter for at myndighetene bør gripe inn i markedet for tobakksvarer.
- b) Tobakksavgiften er en avgift som legges på alle tobakksvarer som blir innført til Norge eller produsert i Norge. Bidrar denne avgiften til å løse alle problemene du pekte på i a)? Evt. på hvilken måte?
- c) Kan du gi eksempler på andre virkemidler (annen type regulering) man kunne ha brukt/bruker for å løse ett eller flere av problemene du pekte på i a)? Ville de alternative virkemidlene kunne bidra til å løse alle problemene du pekte på over, eller bare enkelte av dem?

Oppgave 3

Anta at Ola og Kari har identisk nyttefunksjon, og at denne nyttefunksjonen kan beskrives ved hjelp av tabellen under:

Antall epler	Nytte	Marginalnytte
1	11	
2	21	
3	30	
4	38	
5	45	

6	48	
7	50	
8	51	

- Forklar hva en **nyttefunksjon** er. Tegn nyttefunksjonen til Ola eller Kari i et diagram.
- Forklar hva man mener med **marginalnytte**. Fyll inn marginalnyttene i tabellen, og tegn **marginalnyttefunksjonen** i et diagram.

Anta at vi kun har 8 epler som kan deles mellom Ola og Kari.

- Hva vil det si at man har et **utilitaristisk** fordelingssyn? Gitt et utilitaristisk syn – hva er den sosiale velferden som korresponderer til de ulike fordelingene av epler? Hvilken fordeling maksimerer sosial velferd? Vis at ved denne fordelingen så er marginalnyttene av å gi et ekstra eple til de to individene den samme.
- Forklar kort **Rawls** fordelingssyn. Gitt synet til Rawls - hva er den sosiale velferden som korresponderer til de ulike fordelingene av epler? Hvilken fordeling maksimerer sosial velferd?
- Hva er en **nyttmulighetskurve**? Tegn nyttmulighetskurven og de to alternative **sosiale indifferenskurvene** (utilitaristisk og Rawls) i et diagram (ved å bruke tallene i oppgaven).

Anta at Ola har 6 epler, og Kari har 2. Anta videre at for hvert eple som tas fra Ola, får Kari kun 1/2 eple fordi 1/2 eple forsvinner på veien.

- Hvordan ser nyttmulighetskurven nå ut? Hvilken fordeling maksimerer nå sosial velferd ved en utilitaristisk velferdsfunksjon? Hvilken fordeling maksimerer nå sosial velferd ved Rawls velferdsfunksjon?
- Forklar hvorfor inntektsoverføringer i praksis ofte vil innebære kostnader. Hvilke type kostnader er det som regel snakk om?